

Kako navoditi izvore?

Izvor je svaki oblik građe, bez obzira na medij, dakle, tiskani ili elektronički, kojim smo se služili u izradi diplomskog rada (tekst, grafički prikaz, fotografija, enciklopedija). Svi izvori nisu jednako pouzdani. U akademskoj zajednici, znanstveni radovi prolaze postupak recenzije – recenzenti, stručnjaci u odgovarajućem znanstvenom području, kritički prosuđuju podatke, tvrdnje i zaključke u radu. Svi preuzeti dijelovi teksta i podaci u radu moraju biti dokumentirani, odnosno imati navedeni izvor. Pod dobrim izvorima za diplomske radove smatraju se radovi objavljeni se u znanstvenim i stručnim časopisima, knjigama i zbornicima koji mogu biti objavljeni u elektroničkom obliku i/ili tiskanom obliku. U diplomskom radu mogu se koristiti i ostali izvori, primjerice novinski članak. Ipak, diplomski rad treba temeljiti na znanstvenim i stručnim radovima uz korištenje izvorne literature kad god je to moguće (ako su u radu X korištene informacije iz rada Y, koristite rad Y).

Što se sve smatra plagiranjem?

Plagiranje je preuzimanje tuđih riječi ili rezultata bez navođenja izvora kako bi se preuzeto djelo prikazalo kao vlastito. Plagiranje se izbjegava navođenjem izvora. Postoji tri sustava citiranja literature i nekoliko stilova (Oxfordski, Vancouverski, Harvardski, AMA, Chicago, APA). Na Kineziološkom fakultetu koristi se **APA stil** citiranja.

Izvori se navode u samom tekstu rada, i na kraju diplomskog rada, u literaturi.

U tekstu: Lav M. Matvejev posebno je zaslužan za razvoj teorije treninga u Hrvatskoj. Na temelju predavanja koje je održao na poslijediplomskom studiju 60-tih godina 20. stoljeća, Miloje Gabrijević pripremio je priručnik (Milanović 2013, str. 21)

U literaturi: Milanović, D. (2013). *Teorija treninga*. Zagreb: Kineziološki fakultet.

Potrebno je razlikovati **izravno navođenje tuđih riječi** od **parafraziranja**.

Izravno navođenje je umetanje drugog teksta (tuđeg ili vlastitog) u matični tekst. Umetnuti, tuđi tekst mora se jasno razlikovati od matičnog teksta – vidi dolje.

Za razliku od izravnog navođenja ili doslovnog preuzimanja drugog teksta u vlastiti tekst, neizravnim navođenjem ili parafraziranjem se vlastitim riječima prenosi tuđi sadržaj.

Izravno navođenje:**a) umetnuti tekst sadrži manje od 40 riječi**

Kada je riječ o dijagnostici motoričkih sposobnosti, Milanović (2013) navodi: "Jedan od naprednijih dijagnostičkih postupaka za procjenu motoričkih sposobnosti jest izokinetička dijagnostika" (str. 129).

b) umetnuti tekst sadrži više od 40 riječi – umetnuti tekst prikazati kao izdvojenu cjelinu, uvučenu, s dvostrukim proredom, bez navodnika, na kraju navesti izvor.

Kao jedna od faza dijagnostičkog postupka, je i obrada prikupljenih podataka.

Prikupljeni podaci obrađuju se primjenom odgovarajućih statističkih metoda.

Ako se žele odrediti samo osnovne metrijske karakteristike testova (aritmetička sredina, standardna devijacija, minimalni i maksimalni rezultat) onda će se primijeniti samo osnovna statistika, a ako se žele utvrditi deficiti ili nedostaci, odnosno dobre i loše strane pripremljenosti, onda je korisna metoda za određivanje položaja i vrijednosti svakog pojedinog rezultata u odnosu na neki kriterij (najčešće modelnu vrijednost rezultata u pojedinom testu koju postižu vrhunski sportaši). (Milanović, 2013, str. 133)

Neizravno navođenje ili parafraziranje

Izokinetičkom dijagnostikom, kao jednim od naprednijih dijagnostičkih postupaka, dobiva se detaljan uvid u jakost pojedinih mišićnih skupina kao i niz specifičnosti karakterističnih za pojedini sport (Milanović 2013, str. 129)

Navođenje izvora

U ovoj uputi je sadržano nekoliko primjera navođenja izvora; zbog preglednosti uputa, zadržali smo se na onim izvorima koji se najčešće koriste. Za ostale izvore možete konzultirati [ovu stranicu](#) ili priručnik *Publication Manual of the American Psychological Association* koji je dio knjižničnog fonda Kineziološkog fakulteta, a prema kojem su i rađene ove upute.

1. Kako navoditi knjige

Knjige s jednim autorom

U tekstu:

Kessler (2003) je otkrio da različiti epidemiološki uzorci

ILI

Različiti epidemiološki uzorci pokazuju da ... (Kessler, 2003).

U popisu literature:

Kessler, M. (2003). *Epidemiološke studije*. Zagreb: Školska knjiga.

Knjige s dva autora

U tekstu:

... kao što Babić i Šnajder (2000) pokazuju.....

ILI

Ti rezultati pokazuju da..... (Babić & Šnajder, 2000).

U popisu literature:

Babić, V. & Šnajder, V. (2000). *Atletika*. Zagreb: Kineziološki fakultet

Uredničke knjige

U tekstu:

(Leonard & Crawford (ur.), 2002)

U popisu literature:

Leonard, W. R. & Crawford, M. H. (ur.). (2002). *Human biology of pastoral populations*. Cambridge, New York: Cambridge University Press.

2. Kako navoditi poglavlja u knjizi

U tekstu:

Kao i kod knjiga, navodi se autor poglavlja, godina i stranice.

U popisu literature:

Navodi se redosljedom autor poglavlja, naslov poglavlja, te nakon toga naslov cijele knjige, u kurzivu, primjerice,

Tokić, M. (2014). Platonova gimnastika. U I. Zagorac (ur.), *O sportu drugačije* (str. 25-34). Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo.

PRIPAZITE: Ime i prezime urednika koji se navode nakon naslova uredničke knjige nisu u inverziji (I. Zagorc).

3. Kako navoditi radove u zbornicima skupova

U tekstu

Kod navođenja radova iz zbornika skupova, uvijek se navodi autor(i), godina.

U popisu literature:

Swalgin, K., Knjaz, D., Tomanek, L. & Fosnes, O. (2011). A study to determine the status, importance and value of taking a charge in basketball by coaches in the United States and selected European countries. U D. Milanović & G. Sporiš (ur.), *Integrative Power of Kinesiology* (str. 753-754). Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

PRIPAZITE: Imena i prezimena urednika nisu u inverziji.

4. Kako navoditi doktorske, magistarske i diplomske radnje

a) U tiskanom obliku, u tekstu

Navodi se autor i godina, npr. (Sporiš, 2003)

U tiskanom obliku, u popisu literature

Sporiš, G. (2003). *Analiza nogometne igre u funkciji fizičke pripreme nogometaša* (diplomski rad). Kineziološki fakultet, Zagreb

b) Dostupno kroz neku bazu, npr. Dabar

Sporiš, G. (2003). *Analiza nogometne igre u funkciji fizičke pripreme nogometaša* (diplomski rad). Preuzeto s: Dabar: Digitalni akademski arhivi i repozitoriji

5. Kako navoditi članke u časopisima

U tekstu:

Navodi se autor, godina, npr.

Milanović i Vuleta (2005) pokazuju da

ILI

Pokazalo se da..... (Milanović & Vuleta, 2005).

U popisu literature:

Milanović, D. & Vuleta, D. (2005). Performance indicators of teams at the 2003 men's world handball championship in Portugal. *Kinesiology* 38(2), 164-175. doi: 10.1225355457-6156

Doi je niz znakova koji na jedinstven način određuje neki elektronički dokument. Obično se nalazi uz naslov. Ako nema doi, treba upisati URL adresu.

Milanović, D. & Vuleta, D. (2005). Performance indicators of teams at the 2003 men's world handball championship in Portugal. *Kinesiology* 38(2), 164-175. Dostupno na http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=206948

Članci s 3 do 5 autora

U tekstu, pri prvom navođenju, navode se svi autori.

Babić, Moguš i Finka (2007) navode da postoji nekoliko različitih interpretacija ...

ILI

Postoji nekoliko različitih interpretacija (Babić, Moguš, & Finka, 2007)...

U tekstu, pri svim ostalim navođenjima, navodi se samo prvi autor i suradnici (Babić i sur., 2007).

U popisu literature:

U popisu literature, potrebno je navesti sve autore, koristeći & prije zadnjeg autora.

Članci s 6, 7 ili više autora

U tekstu

Navodi se samo prezime prvog autora "i suradnici" i godina (Horvat i sur., 2007).

Horvat i suradnici (2007) pokazuju da

U popisu literature, ako je 6 ili 7 autora, navode se svi autori.

U popisu literature, ako je više od 7 autora, navode se prvih šest autora pa se stavljaju tri točke pa posljednji autor, npr.

Horvat, I., Babić, V., Penava, G., Finka, A., Milanović, M., Vakula, R., ... Botros, N. (2004). Utjecaj tjelesnog vježbanja na zdravlje djece. *Kinesiology* 38(2), 164-175. Dostupno na http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=206948

Ako postoje dvije reference s istim redoslijedom autora, i istom godinom izdanja, onda je u drugoj referenci potrebno navesti onoliko autora koliko je potrebno da se razlikuje od prve. Primjerice, ovo su dvije takve reference:

Kosslyn, Koenig, Barrett, Cave, Tang i Gabrieli (1996)

Kosslyn, Koenig, Gabrieli, Tang, Marsolek i Daly (1996)

U tekstu bi to onda izgledalo ovako:

Kosslyn, Koenig, Barrett i suradnici (1996) i Kosslyn, Koenig, Gabrieli i suradnici (1996).

6. Kako navoditi novinske članke

Autorski novinski članak, online izdanje

U tekstu:

Navodi se autor, godina, npr. (Jurišić, 2017)

U popisu literature:

Jurišić, P. (29. siječnja 2017.). Matošević: Izbornik je uništio Duvnjaka. *Večernji list*.

Dostupno na <http://www.vecernji.hr/sp-2017-francuska/matosevic-izbornik-je-unistio-duvnjaka-1145737>

Autorski novinski članak, tiskano izdanje

U tekstu:

Navodi se autor, godina, npr. (Jurišić, 2017)

U popisu literature

Jurišić, P. (29. siječnja 2017.). Matošević: Izbornik je uništio Duvnjaka. *Večernji list*, str. 23

Novinski članak bez autora

U tekstu

Navesti skraćenu verziju naslova novinskog članka ili puni naslov novinskog članka, ako je naslov kratak, i staviti ga pod navodne znakove, npr. ("Six sites meet," 2006)

U popisu literature

Six sites meet for comprehensive anti-aging initiative conference. (2006, studeni). OJJDP

News @ a Glance. Dostupno na:

https://www.ncjrs.gov/html/ojjdp/news_at_glance/216684/topstory.html

7. Kako navoditi natuknice u enciklopediji, leksikonu, rječniku

Elektroničko izdanje, natuknica ima autora

U tekstu:

Navodi se autor, godina, npr. (Graham, 2005)

U popisu literature:

Graham, G. (2005). Behaviorism. U E. N. Zalta (ur.), *The Stanford encyclopedia of philosophy*. Dostupno na: <https://plato.stanford.edu/entries/behaviorism/>

Tiskano izdanje, natuknica ima autora

U tekstu: autor, godina

U popisu literature:

Graham, G. (2005). Behaviorism. U E. N. Zalta (ur.), *The Stanford encyclopedia of philosophy*. (Vol 3, str. 23). New York: Random House

Online natuknica, bez autora, bez godine

U tekstu:

("Kinesiology")

U popisu literature:

Kinesiology. (n.d.). U Wikipedia. Dostupno na <https://en.wikipedia.org/wiki/Kinesiology>

VAŽNO: U popisu literature, reference se redaju abecednim redom i ne označavaju se rednim brojevima. Svaka referenca mora biti viseća. To se radi tako da se označi cijeli popis literature, potom se odabere odlomak i kod uvlake – posebno, se odabere viseće. Na taj se način vizualno lakše povezuje referenca u tekstu sa cjelovitom referencom u popisu literature. Slijedi primjer:

Graham, G. (2005). Behaviorism. U E. N. Zalta (ur.), *The Stanford encyclopedia of philosophy*. (Vol 3, str. 23). New York: Random House

Milanović, D. & Vuleta, D. (2005). Performance indicators of teams at the 2003 men's world handball championship in Portugal. *Kinesiology* 38(2), 164-175. doi: 10.1225355457-6156

8. Kako navoditi materijale koji nisu tekstualni (slike, tablice, slikovni prikazi, fotografije)

U tablicama i grafičkim prikazima/slikama je velika količina podataka predstavljena na razumljiv i lako povezujući način. Tablice (eng. *tables*) se sastoje od numeričkih vrijednosti ili tekstualnih podataka koji su složeni po nekom redu u redove i stupce. Grafički prikazi/slike (eng. *figures*) su grafikoni, dijagrami, crteži.

Tablice

Takve prikaze označite arapskim brojevima, onim redoslijedom kojim se pojavljuju u tekstu. Nemojte koristiti sufikse uz brojeve, npr. Tablica 5a i Tablica 5b.

U tekstu rada, kada se osvrćete na neku tablicu, izdvojite samo ono što želite naglasiti; nema potrebe objašnjavati svaku jedinicu u tablici. Također, svakako izbjegavajte pisati "...u tablici na sljedećoj stranici" ili "u tablici ispod", jasno navedite o kojoj je tablici riječ. Npr.

Kao što je prikazano u Tablici 8, odgovori ispitanika upućuju da se tjelesna neaktivnost često povezuje s...

Tablicu imenujte jasnim, ali dovoljno sadržajnim naslovom.

Tablice mogu imati **bilješke** koje se nalaze ispod same tablice. Bilješke mogu biti opće i one sadrže objašnjenja koja se odnose na cijelu tablicu, npr. objašnjenje kratica, simbola i sl., a tu se navode i drugi izvori iz kojih su podaci u tablici preuzeti. Specijalne bilješke odnose se na određenu ćeliju, stupac ili redak, a označene su malim slovima u eksponentu (eng. *superscript*) *Probability notes* ukazuju na zvjezdice i ostale simbole te upućuju na objašnjenja vezana uz statistiku.

Tablica 1.

Kako oblikovati tablicu u diplomskom radu

Ispitanici	Model 1	Model 2	Model 3 ^b
Marko			
Ivan			
Jura			
Iva ^a			
Vrijednost F			14.46*

Bilješka: Model 1 odnosi se na Podaci su djelomično preuzeti i prilagođeni iz "Effects of additional basketball and volleyball program on motor abilities of fifth grade elementary school students", D. Milanović, 2013, *Journal of Applied Psychology*, 22(2), str. 356.

^aOva ispitanica nije sudjelovala u zadnjoj fazi pokusa. ^bModel je prilagođen za školsku populaciju.

* $p \leq .01$.

U tablicama koristite prored 1 i veličinu slova 10.

Grafički prikazi/slike i tablice

Grafički prikazi/slike i tablice moraju objašnjavati ili pružati dodatne informacije tekstu, te ne bi trebali ponavljati tekst.

Potrebno je razlikovati tablice i grafičke prikaze / slike.

Tablice se u pravilu sastoje od redova i stupaca.

Svi ostali vizualni materijali, kao što su grafovi, ilustracije, slike, grafički prikazi, u diplomskom radu se nazivaju slikama.

Kako napisati diplomski rad

1. Ne gubi živce

2. Nađi dobru temu

Slika 3. Koraci u pisanju diplomskog rada. Prerađeno prema "Visual representation of graduate thesis workflow", S. Wang, 2007. *Developmental processing*, 43, str. 126

Slikovni materijali s Interneta – kako se smiju koristiti

Slikovni materijal koji se slobodno može koristiti i umetnuti u diplomske radove je onaj koji je dostupan pod CC licencijom (već spomenute licencije koje vi kao studenti dodjeljujete svom ocjenskom radu). Svaka od CC licencija omogućuje barem preuzimanje i daljnju distribuciju dokumenta u neizmijenjenom obliku i u nekomercijalne svrhe.

Slikovni materijal dostupan pod CC licencijom možete pretraživati ovako:

1. upišite u Google tražilicu: "Google napredno pretraživanje"
2. kada otvorite prvi rezultat, otvorit će se mogućnost pretraživanja po više kriterija, uključujući i pretraživanje po CC licenci
3. upišite traženi pojam i suzite traženi pojam po pravima upotrebe

Google Napredno pretraživanje - Google Chrome

Sigurno | https://www.google.hr/advanced_search

Pronađite stranice koje imaju... Da biste to učinili u okviru za pretraživanje.

sve ove riječi: Upišite važne riječi: trobojni štakorski terijer

točno ovu riječ ili frazu: Stavite točne riječi u navodnike: "rat terijer"

bilo koju od ovih riječi: Utiskajte oznaku OR između svih riječi koje želite: minižaturno OR standardno

nijednu od ovih riječi: Stavite minus neposredno ispred riječi koje ne želite: -glodavac, -"Jack Russell"

brojeve u rasponu od: do Stavite dvije točke između brojeva i dodajte mjernu jedinicu: 10..35 kg, 300..500 kn, 2010..2011

Zatim suzite rezultate po...

jezik: Nađite stranice na jeziku koji odaberete.

regija: Nađite stranice objavljene u određenoj regiji.

posljednje ažuriranje: Nađite stranice koje su ažurirane u razdoblju koje ste naveli.

web-lokacija ili domena

pojmovi koji se pojavljuju: Pretražite pojmove na cijeloj stranici, u naslovu stranice, web-adresi ili vezama do web-stranice koju tražite.

Sigurno pretraživanje: Navedite treba li Sigurno pretraživanje filtrirati seksualno eksplicitan sadržaj.

vrsta datoteke: Nađite stranice u željenom formatu.

prava upotrebe: Pronađite stranice e koje možete slobodno upotrebljavati.

[Napredno pretraživanje](#)

Nekoliko završnih savjeta pri pisanju seminara i diplomskog rada:

1. Konzultirajte [pravopis](#).
2. Konzultirajte web stranicu [Knjižnice](#) zbog informativnih materijala. Na stranici su postavljene i "[Najčešće pogreške prilikom pisanja radova](#)"
3. Odabir literature je često zanemaren, ali jednako važan dio pisanja diplomskog rada. Savjetujemo studentima da istraže temu i prikupe literaturu prije početka pisanja diplomskog rada, a tijekom pisanja da bilježe reference.